

EST_IT@2008 hariduse sektsiooni töö kokkuvõte

Mart Laanpere, sektsiooni juht, Tallinna Ülikooli teadur

Sektsiooni töö juhatasid sisse kaks ettekannet: HTM kantsler Janar Holm ja EITSA e-õppe Arenduskeskuse juht Ene Tammeoru. Kummalgi oli ettekandeks aega 10 minutit.

1) Janar Holm:

- Isiklik kokkupuude haridusinnovatsioonist IKT toel pärineb ajast, mil Janar töötas Audentese gümnaasiumis: unistus koolirutiini totaalset muutumisest tänu e-õppe juurutamisele osutus utopiaks, hariduses ei saagi nii suuri muutusi nii kiiresti toimuda
- Visioon 2018: arvutiklassi mõiste on muutunud sama mõtteuks kui tahvliklass, juurdepääs IKT-le on loomulik osa õpikeskkonnast igas klassis
- Uuring 2006: Eesti on viimaste hulgas EL-is õpetajate poolt arvuti kasutamises tunnis; takistused: arvutite puudus, Eestis on arvutid arvutiklassis kinni rohkem kui mujal; Eesti õpetajatel on võrreldes EL kolleegidega rohkem motivatsiooni ja pädevusi ja kehvem juurdepääs IKTle
- Sümpatne on Marju Lauristini idee virtuaalkoolist: e-koduõpe, kodutööd virtuaalkeskonna vahendusel
- See peaks algama juba lasteaiast: mudelite abil õppimine, tehnoloogiahuvi toetamine.

2) Ene Tammeoru:

- me räägime liiga palju, teeks parem midagi ära
- me ei julge võtta vastutust
- tuleb rääkida elukestvast õppest, mitte keskenduda oma kitsale nišile
- koostöö: Eesti hariduses on kastisüsteem (ülikoolid ei suhtle üldhariduskoolidega)
- politiseerumine: haridus ei tohiks olla politiseeritud (näited: koolilõuna, koolikott, sülearvutid)
- tunnistagem oma vigu: meie jaoks on IKT-innovatsiooni rong peaaegu läinud
- me kardame muutusi
- haridussüsteem on inertne, jäämägi on ees, aga kõrvale ei suuda pöörata
- me õpetame praegu lapsi Eesti või isegi oma regiooni jaoks, mitte maailma jaoks (mõelda tuleks suurelt)
- põhimõtted: ükski töö ei ole valmis, aga jagada saab ka pooleliolevaid materjale (õppeprotsess peab olema avalik), oluline on tekitada jagamise kultuur (lõhkuda kastisüsteem),
- igaüks valib ise endale töövahendid, seinad kaovad ära, elukestvat õpet tõendav portfoolio on tähtis

Rühmatöö käivitus neljas laudkonnas tutvustusringiga, misjärel valiti rühmatöö protokollijad. Segadust tekitas rühmatöö ülesande püstitus: kas keskenduda IKT-alasele haridusele või IKT rakendamisele haridussüsteemis tervikuna. Õnneks sattus kohapeal olema Kristjan Rebane, kes täpsustas – keskenduda tuleks just viimasele. Rühmade töö kulges suhteliselt eri suundades, ilmselt sõltuvalt rühma koosseisust.

1.rühm nägi võimalustena metoodikate muutmist, interdistsiplinaarsuse toetamist, õppetöö individualiseerimist. Lisaks mainiti veel võimalustena (kuid vähem prioriteetsena) ka anywhere-anytime õpikeskkondi ja loovust arendavaid töövahendeid. Ohtudena märgiti digilõhet, õpitud abitust ja eestikeelse sisu tootmise kulukust.

2.rühm tõi võimalustena esile jagamise kultuuri, erinevate haridustasemetega koostöö ja multikultuursuse (kaks viimast on selgelt ohtudest võimaluseks pööratud nende tõlgenduses). Ohtudena märgiti mõttemaailma muutmise raskust, IKT alast teadlikkust (s.h. virtuaalsuse ületähtsustamist) ja inimressursi nappust (kaader otsustab kõik).

3.rühm nägi võimalusi e-õppematerjalides (mis on kooskõlas õppekava ja metoodikaga), virtuaalkoolis (videolink maakooli ja eliitkooli vahel, virtuaalklassid) ja õpikogukondades. Ohtusid nähti juhtimises (ebapädevus, otsustusjulguse puudumine), digitaalse lõhe kasvamisest (eelkõige õpetajate seas) ja turvariskidega seonduvalt (kontrolltööde leke).

4.rühm loetles võimalustena e-kursuste ja staarlektorite videoloengute kättesaadavust, uute metoodikate juurutamist uue tehnoloogia kaudu ja teadmiste visualiseerimist. Ohtudena tõsteti esile õpetajate puudulikku IKT-alast pädevust, vana paradigma püsijäämist hoolimata õpikeskkonna uueningest ja juhtimise kvaliteeti. Lisaks mainiti, et õpetamise asemel peaks põhitähelepanu pöörama õppimisele.

Rühmaesitlustele järgnenud diskussioonis jõuti konsensusele järgmistes punktides.

Võimalused:

- 1) uued vahendid koos uue metoodikaga, kooskõlas õppekavaga
- 2) jagamise kultuur avatud õppematerjalid
- 3) koostöö ja õpivõrgustikud

Ohud:

- 1) Digilõhe (s.h. õpetajate ja õpilaste vahel)
- 2) Otsustusjulguse, IKT-teadlikuse ja pädeva juhtimise nappus
- 3) Vana paradigma kestmine